

daní přímých. V některých případech zákony dávkové připouštějí rozklad, jest sporno, zda i v jiných případech lze ho použítí.

Zvláštní konstrukce dávková připouští někdy v řízení i při právním prostředku spolupráce nebo samostatné zakročení osob třetích (zejm. povinných k daňové srážce, zadržení základu berního, ručících osobně nebo majetkem). Výsledek zakročení jejich může tangovati také poplatníka a naopak.

Všeobecně v řízení dávkovém žádá se spolupráce (aspoň dožádaná) i jiných úřadů a orgánů veřejných, výminkou jest vyloučena (ve službě statistické).

Statistiku v. pod hesly speciálními.

Literatura.

Drachovský: „Přehled finančního hospodářství v Československé republice“; Meisel: „Unrecht und Zwang im Finanzwesen“ (Finanzarchiv V); Rauchberg: „Steuererklärung und Steuerauf-lage“; Konrad: „Handbuch des österreichischen Finanzverwaltungsrechtes“; Myrbach-Rhein-feld: „Grundriß des Finanzrechtes“ (2. vyd.); Freiburger: „Handbuch der österreichischen direkten Steuern“; Zebo a Krieg v Österr. Zeitschrift für Verwaltung, XLVI a IL; R. Meyer a Funk v Österr. Staatswörterbuch („Abgaben“, „Erlöschung und Veränderung der Steuer- und Gebührenforderungen“); Funk: „Zánik a změna pohledávek finančních“ (Sbor. v. pr. a st. 1904). Srovn. i heslo: Daň.

Josef Drachovský.

Dávky zemské.

Ohledně pojmu d. z. platí obdobně to, co bylo uvedeno v článku o dávkách obecních. Nyní platný zákon upravující tento předmět, t. j. zákon o organisaci politické správy (č. 125/1927 Sb.), rozeznává u d. z. v nejšířším slova smyslu, stejně jak to činí zák. č. 329/1921 Sb. u dávek obecních, poplatky, příspěvky, dávky a naturální plnění a zahrnuje v pojmu d. z. samostatné d. z. a zemské poplatky. Zde se d. z. rozumějí samostatné d. z. a zemské poplatky.

D. z. mohou býti zavedeny usnesením zemského zastupitelstva (§ 32 cit. zák.), leč samostatné d. z. lze stejně jak zemské přírážky vybíratí jen tehdy, když jiné příjmy, na př. ze jmění zemského, z poplatků, příspěvků, na úhradu potřeby nestačí. Zemské poplatky lze vybíratí jednak za jednotlivé úkony v působnosti zem-

ského zastupitelstva zemskými orgány provedené (zemské poplatky za úřední úkony) neb za používání zařízení (ústavů, podniků a pod.), jež zemské zastupitelstvo ve veřejném zájmu udržuje a jež byla na základě veřejného práva k používání přenechána (zemské poplatky z používání zemských zařízení). Tyto poplatky jsou stejného rázu jako obecní poplatky podle § 28 ob. fin. nov. a platí i pro ně to, co bylo uvedeno o poplatcích obecních v článku o obecních dávkách. Z povahy zemských poplatků na rozdíl od příspěvků plyne, že nutno je napřed stanoviti podle pevných sazeb; podle zákona (§ 35 zák. č. 125/1927 Sb.) lze je odstupňovati i podle výkonnosti (viz též uvedený článek).

D. z. mohou býti vybírány jen tehdy, dá-li vláda k vybírání dávky své svolení. Dávky se vyměřují na základě zvláštního řádu, na kterém se též musí usnésti zemské zastupitelstvo; zemské zastupitelstvo může však usnesení řádu přenechati zemskému výboru. Výběrčí řád vyžaduje ku své platnosti schválení ministerstva vnitra v dohodě s ministerstvem financí, po případě i s příslušným ministerstvem. D. z. nelze vybíratí, pokud nebylo o jich vybírání učiněno vyhlášení v zemském věstníku (§ 39).

Dávkový řád může obsahovati i trestní ustanovení a stanoviti pokuty ve výměře od 10—5000 Kč a tresty vězením od 12 hodin do 14 dnů. O odvolání do platebního rozkazu rozhoduje ministerstvo vnitra. Jest je podati do 15 dnů od doručení výměru u zemského úřadu (§ 40).

Ze starších d-ek z-ých vybírají se ještě na Moravě všeobecné hudebné (zák. č. 26-1912 z. z. mor.) a ve prospěch zemědělského fondu taxy z rybářských lístků (zák. č. 62/1896 z. z. mor.). Ve všech historických zemích vyměřuje se částečně ve prospěch zemských fondů dávka z honebních lístků. Místo samostatné d. z. z piva byla zák. č. 676/1920 Sb. pro celé území republiky zavedena z-á (župní) d-a z piva v částce 8 h z 1 litru piva výčepního, 12 h z 1 litru ležáku a 20 h z 1 litru piva speciálního nebo cizozemského. Tato dávka se vybírá spolu se všeobecnou daní nápojovou.

František Freudenfeld.

Deficienti

viz Pense duchovních.